

Dumnezeu și om

Mihai Eminescu

Cărții vechi, roase de molii, cu păreții afumați,
I-am deschis unsele pagini, cu-a lor litere bătrâne.
Strâmbe ca gândirea oarbă unor secole străine.
Triste ca aerul bolnav de sub murii afundați.

Dar pe pagina din urmă, în trăsuri greoaie, seci,
Te-am văzut născut în paie, fața mică și urâtă,
Tu, Christoase, o ieroglifă stai cu fruntea amărâtă,
Tu, Mario, stai tăcută, țeapănă, cu ochii reci!

Era vremi acelea, Doamne, când gravura grosolană
Ajuta numai al minții zbor de foc cutezător...
Pe când mâna-ncă copilă pe-ochiul sânt și arzător
Nu putea să-l înțeleagă, să-l imite în icoană.

Însă sufletul cel vergin te gândea în nopți senine,
Te vedea râzând prin lacrimi, cu zâmbirea ta de înger.
Lângă tine-ngenuncheată, muma ta stătea-n uimire,
Ridicând frumoasă, sântă, către cer a sale mâne.

În pădurile antice ale Indiei cea mare,
Printre care, ca oaze, sunt imperii fără fine,
Regii duc în pace-eternă a popoarelor destine
Închinând înțelepciunii viața lor cea trecătoare.

Dar un mag bătrân ca lumea îi adună și le spune
C-un nou gând se naște-n oameni, mai puternic și mai mare
Decât toate pân-acuma. Și o stea strălucitoare
Arde-n cer arătând calea la a evului minune.

Fi-va oare dezlegarea celora nedelegate?
Fi-va visul omenirii grămadit într-o ființă?
Fi-va brațul care șterge-a omenimii neputință
Ori izvorul cel de taină a luminii-adevărate?

Va putea să risipească cea neliniște eternă,
Cea durere ce-i născută din puterea mărginită
Și dorința fără-margini?... Lăsați vorba-vă pripită,
Mergeți regi spre închinare la născutul în tavernă.

În tavernă?... în umilintă s-a născut dar adevărul?
Și în fașe d-înjosire e-nfășat eternul rege?
Din durerea unui secol, din martiriul lumii-ntrege

Răsări o stea de pace, luminând lumea și cerul...

Sarcini de-aur și de smirnă ei încarcă pe cămile
Și pornesc în caravană după steaua plutitoare,
Ce în aerul cel umed, pare-o așchie din soare,
Lunecând pe bolta-albastră la culcușu-eternei mile.

Ș-atunci inima creștină ea vedea pustia-ntinsă
Și pin ea plutind ca umbre împărați din răsărit,
Umbre regii și tăcute ce-urmasu astrul fericit...
Strălucea pustia albă de a lunii raze ninsă,

Iar pe muntele cu dafini, cu dumbrave de măslin
Povestind povești bătrâne, au văzut păstorii steaua
Cu zâmbirea ei ferice și cu razele de neauă
Ș-au urmat sfințita-i cale către staulul divin.

.....

Azi artistul te concepe ca pe-un rege-n tronul său,
Dară inima-i deșartă mâna-i fină n-o urmează...
De a veacului suflare a lui inimă e trează
Și în ochiul lui cuminte tu ești om - nu Dumnezeu.

Azi gândirea se aprinde ca și focul cel de paie -
Ieri ai fost credința simplă - însă sinceră, adâncă,
Împărat fuși Omenirii, crezu-n tine era stâncă...
Azi pe pânză te aruncă, ori în marmură te taie.